

Dokument nr. 8:78

(2002-2003)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene **Kristin Halvorsen, Øystein Djupedal og Karin Andersen**

Forslag fra stortingsrepresentantene **Kristin Halvorsen, Øystein Djupedal og Karin Andersen om strakstiltak mot arbeidsledighet**

Til Stortinget

INNLEDNING

Arbeidskraften er vår viktigste ressurs. 70 pst. av Norges nasjonalformue sitter i nordmenns hjerner og hender. I årene framover er det mangel på arbeidskraft som vil bremse utviklingen av velstand og velferd. Å la bortimot 100 000 voksne arbeidsføre mennesker gå arbeidsløse, er derfor uakseptabel sløsing.

Tilknytning til arbeidslivet er en viktig forutsetning for et godt liv for svært mange. Både økonomisk og sosialt er arbeidslivet helt sentralt. Vi vet også at arbeidsledighet, særlig når den blir langvarig, gir økt sannsynlighet for mange typer problemer - fattigdom, psykiske problemer, ensomhet, varig utstøting av arbeidslivet mv. For den enkelte er det derfor svært viktig å komme raskt ut i arbeid.

Det er ikke mangel på uløste oppgaver i det norske samfunnet. I dette forslaget lanseres en plan som tar for seg viktige oppgaver som står ugjort i dag, og der det finnes arbeidsløse med den riktige kompetansen. Ved å sørge for at disse finner hverandre, skapes det en vinn-vinn situasjon for den enkelte og samfunnet:

- Mange arbeidsløse kommer i jobb i stedet for å motta trygd.
- Viktige samfunnsoppgaver blir gjort.
- Rekruttering til uførhet og mange sosiale problemer reduseres.
- Sløsing med vår viktigste ressurs reduseres.

Punktene over viser at det er betydelige samfunnsmessige gevinster knytta til denne satsingen.

Utfordringen er å få til dette uten å skape nytt press på renta. Gjennom inndekningsforslag som totalt beløper seg til 2 mrd. kroner dekkes det meste inn av de økte utgiftene. Utover dette foreslås det å legge 1 mrd. kroner i friske penger på bordet.

Norsk økonomi har i det siste vært preget av høy kronekurs som følge av stram pengepolitikk. Rentedifferansen til resten av Europa er svært høy, og det har gjort norske kroner attraktive. Bakgrunnen for dette kan vi delvis finne i høyere kostnadsvekst i Norge enn i landene rundt oss, men en stor del av ansvaret må også legges på en pengepolitikk som har lagt for stor vekt på hensynet til stabil inflasjon. Dette har gått på bekostning av målet om lav arbeidsledighet. Konsekvensen har blitt omfattende industridød og akselererende tap av arbeidsplasser i konkurranseutsatt sektor. Denne pengepolitikken har vært helt ødeleggende for norsk økonomi. Signalene i det siste om en mindre stram pengepolitikk har da også ført til en svekkelse av kronekursen.

Men det er også helt nødvendig å få til et inntektspolitisk samarbeid. Alle parter må nå bidra for å bekjempe arbeidsledigheten. Regjeringen må sammen med partene i arbeidslivet finne fram til løsninger som gjør at alle grupper bidrar til å holde kostnadsutviklingen i Norge nede. Like viktig som moderasjon fra arbeidstakerne er det å hindre skattelettelser til høytlønte og fortsatt sterk økning i toppledernes lønninger. Denne planen er et viktig bidrag til en slik dugnad: Gjennom klar omprioritering fra privat forbruk til viktige fellesskapsprosjekter bidras det til å få ledige hender i arbeid. Dette vil være deler av svaret på LOs viktigste krav i årets lønnsforhandlinger: *"Arbeid til alle er jobb nr. 1"*.

Sammen med en omlegging av pengepolitikken vil dette være en grunnleggende forutsetning både for

å bevare eksisterende arbeidsplasser og for å skape nye.

Etter- og videreutdanningsreformen kunne vært et viktig bidrag til å sikre at arbeidstakerne er oppdatert i forhold til næringslivets kompetansebehov. På dette området er det først og fremst arbeidsgiverne som ikke har gjort jobben sin.

Utviklingen i arbeidsmarkedet siden budsjettbehandlingen i høst gjør disse tiltakene nødvendig. Det er nå åpenbart at det finnes ledig kapasitet i økonomien, og strakstiltakene som er foreslått er valgt spesielt med tanke på i hvilke sektorer det finnes ledighet. Tiltakene her er derfor målrettet med tanke på å gi økt sysselsetting uten press for økt rente.

Disse forslagene er et ekstraordinært løft nå, for å møte utfordringene en raskt økende ledighet gir. Strakstiltakene bør gjennomføres umiddelbart, utenom den ordinære budsjettbehandlingen. Her foreslås finansiering av tiltakene i år, videre finansiering må foretas i den ordinære budsjettbehandlingen.

Ytterligere tiltak mot arbeidsledigheten bør vurderes i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett.

Hvem er ledige?

92 500 nordmenn var registrert som helt ledige av Aetat ved utgangen av februar 2003. Dette er en økning på over 20 000 fra februar 2002. Økningen er særlig sterk innen industri, bygg- og anlegg samt naturvitenskapelige yrker og administrativt arbeid med over 30 pst. økning fra februar 2002.

Den største gruppa ledige finner vi innen industrien med nesten 16 000 personer. Andre store grupper har vi innenfor merkantile yrker, annet servicearbeid og bygg og anlegg. Blant kvinner er det også en stor gruppe ledige innenfor helse, pleie- og omsorgssektoren. Et høyt antall permitterte og få ledige stillinger tyder på at ledigheten vil fortsette å øke utover våren.

Utviklingen i tallene fra Aetat stemmer godt overens med tallene fra Statistisk sentralbyrås (SSB) arbeidskraftundersøkelser. Den viste for desember en ledighet på 4,1 pst., jevnt stigende fra 3,7 pst. i juli.

Detaljert oversikt over hvordan de ledige fordeler seg på ulike yrker følger som vedlegg.

Strakstiltak

Følgende tiltak foreslås satt i verk omgående for å bekjempe den økende arbeidsledigheten:

Forsert utbygging av skolebygg og sosial boligbygging

- Økt ramme fra 1 til 2 mrd. kroner for rentetilskuddsordningen til opprustning av skolebygg. Ca. 3 000 arbeidsplasser som koster 160 mill. kroner.
- Økt sosial boligbygging. Ca. 900 arbeidsplasser som koster 100 mill. kroner.

- Løse opp regler for lån i Husbanken. Sysselsettingseffekt er usikker.

På oppdrag fra Kommunenes Sentralforbund våren 2002 beregnet Multiconsult at det ville koste 40 mrd. kroner å sette skolebygningene i Norge i forskriftsmessig stand.

Gjennom en rentetilskuddsordning over statsbudsjettet dekker staten renteutgiftene ved opprustning av skolebygg, mens kommuner og fylkeskommuner sjøl må betale avdragene. Denne ordningen har en ramme på 15 mrd. kroner over åtte år. Dette har bidratt til å øke tempoet i opprustningen av skolebygningene i mange kommuner.

Problemet med ordningen, i tillegg til at rammen er for liten, er at mange kommuner ikke har råd til å benytte seg av den. Fattige kommuner, og de er det etter hvert blitt mange av, har ikke mulighet til å betale avdragene på en slik investering.

Som et strakstiltak foreslås det allikevel å utvide rammene for denne ordningen i inneværende år. En dobling av ramma fra 1 til 2 mrd. kroner vil bringe omfanget av ordningen opp på samme nivå som i 2002. Det vil koste 160 mill. kroner i rentetilskudd. Dette vil kreve ca. 3 000 årsverk, ca. 1 000 i bygg- og anleggsbransjen og dobbelt så mye hos underleverandører, mv.¹

Det er også stort behov for å øke den sosiale boligbyggingen markert. 100 mill. kroner ekstra i økt tilskuddsramme til dette formålet gir, med et snitt på 30 pst. tilskudd (tilsvarer 290 000 kroner pr. bolig) 460 boliger. Dette betyr investeringer i boligbygging på 311 mill. kroner. Sysselsettingseffekten av dette blir ca. 900 arbeidsplasser i byggebransjen og tilknyttede virksomheter.

For å unngå å gå tom til sommeren har Husbanken strammet inn reglene for låneutmåling på basislån til boligbygging. For å få fart på boligbyggingen som har sunket med 11 pst. vil vi løse opp på disse reglene. Dette kan gjøre det nødvendig å utvide lånerammen til Husbanken, men det vil vi komme tilbake til i behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett.

Økt satsing på jernbane og rassikring

- Jernbaneinvesteringer på 860 mill. kroner gir ca. 500 arbeidsplasser.
- Rassikring for 250 mill. kroner krever rundt 150 arbeidsplasser.

En rekke tiltak er mulig på jernbaneområdet. Økt tempo i utbygging av dobbeltsporene Oslo - Ski (60 mill. kroner), Lysaker - Sandvika (20 mill. kroner) og

1. I rapporten "Bygg- og anleggsnæringens betydning" fra Asplan Viak på oppdrag for Byggenæringens Landsforbund, kommer det fram at en million brukt på bygging, rehabilitering eller oppussing av bygninger i snitt medfører 3 årsverk, inkludert effekten hos underleverandører.

Barkåker - Tønsberg (110 mill. kroner). Ski stasjon (50 mill. kroner) kan bygges ut i år og den nye godsterminalen på Ganddal (50 mill. kroner) kan igangsettes. I tillegg er det store oppgaver med prosjektplanlegging (110 mill. kroner) og økt sikkerhet inkludert bygging av planoverganger (300 mill. kroner) på jernbanen som kan gjøres i 2003 og 2004. Dette betyr økte investeringer i jernbane- og kollektivtransport i 2003 med 700 mill. kroner. Dette vil gi ca. 400 nye arbeidsplasser innen bygg og anlegg og ingeniører.

Den nasjonale rassikringsgruppen har beregnet at det vil ta 30-40 år å rassikre alle riks- og fylkesveger med dagens bevilgningsnivå. Dette arbeidet kan forseres når det er ledige hender i bygg- og anleggsbransjen. Handlingsplanen for rassikring av veger 1999 beskriver flere store prosjekter som har blitt utsatt. For å komme å jour med denne planen foreslås det 250 mill. kroner i ekstrabevilgning til dette i 2003, som vil gi ca. 150 årsverk.

2200 flere tiltaksplasser

- 2 200 tiltaksplasser koster 250 mill. kroner.

Skulle forholdet mellom antall tiltaksplasser og antall ledige vært det samme nå som i 1997, hadde man trengt 10 000-15 000 flere plasser. Det er derfor helt påkrevet med økt innsats mot arbeidsledigheten. Antallet ledige jobber meldt til Aetat er 30 pst. lavere enn for ett år siden. I januar 2003 var det registrert 96 100 helt ledige, men bare 10 663 registrerte ledige stillinger.

Hovedtyngden av de ledige mangler kompetanse. Det er viktig at tilbudet fra Aetat skreddersys etter den enkelte brukers behov. Det er derfor ikke riktig å låse økte bevilgninger til én type tiltak eller i jobbsøkerkurs. Det foreslås å bevilge 250 mill. kroner mer enn i budsjettet til tiltaksplasser for arbeidsledige, noe som er 160 mill. kroner mer enn Regjeringens forslag. Dette gir 2 200 flere nye tiltaksplasser enn i dag. Hovedtyngden av tiltakene skal være kompetansehevende, og bedriftsintern opplæring må vektlegges.

Statistisk sentralbyrå har dokumentert at arbeidsmarkedstiltak virker. En arbeidsledig som deltar på tiltak har en sannsynlighet for å være i jobb på 41 pst. seks måneder etter deltakelse på tiltaket. For en ledig som ikke har tiltaksplass, er jobbsannsynligheten 25 pst., 16 pst. lavere. Det betyr at arbeidsmarkedstiltak i gjennomsnitt øker jobbsannsynligheten med om lag 65 pst. (Kilde: SSB-rapport 2002:31.)

Stimuler enøk og fornybar energi

- 350 mill. kroner til ENOVA (200 mill. kroner til vind, vannbåren varme, bioenergi, etc. og 150 mill. kroner i støtte til husholdninger) og innføring av grønt sertifikatmarked utløser ca. 1 750 arbeidsplasser:

- Utbygging av vannbåren varme: 300
- Bioenergi: 400
- Varmepumper og pelletskaminer: 300
- Vindkraft: 750

For omlegging til enøk og bærekraftig energi er ENOVAS mål 10 TWh ny energi og vannbåren varme innen 2010. Dette vil si 20-25 mrd. kroner i investeringer og innebærer flere tusen nye varige arbeidsplasser. Forslagsstillerne ønsker å forsere dette arbeidet og vil øke tilskuddet til ENOVA med 200 mill. kroner i 2003. Sosialistisk Venstreparti har allerede fått flertall for å gi støtte til husholdninger på 20 pst. av kostnaden for trepelletskamin og varmpumpe. Denne ordningen bør bli permanent.

Norge har et stort utløst potensial for en bioenergiindustri og vindkraft. Forslagsstillerne mener at satsning på bioenergiindustrien vil generere 400 distriktsarbeidsplasser for hver TWh (gasskraftverk generer 7 pr. TWh) som går igjennom en industrialisert verdikjede. Stimuleres dette politisk, kan vi utløse et potensial på 1 TWh hvert år de neste 10 åra. Det vil skape 400 nye varige arbeidsplasser bare i 2003.

Den viktigste måten vi kan få fart på vind, bioenergi og småskala vannkraft på, er å etablere et pliktig grønt sertifikatmarked hvor produsenter av fornybar energi utsteder sertifikater med den mengde energi de produserer. Energibrukere plikter å kjøpe en viss andel grønne sertifikater for å oppfylle nasjonale mål om produksjon av fornybar elektrisitet og varme. En beslutning om å innføre grønne sertifikater i år slik at bransjen får forutsigbare rammebetingelser og øker investeringstakten allerede i 2003.

EU har beregnet at en megawatt installert vindkraftproduksjon skaper 15-19 arbeidsplasser. Dette omfatter produksjon, salg, installasjon, drift og vedlikehold, og favner om både permanente og midlertidige arbeidsplasser. Skal Norge ha 3 TWh vindkraft innen 2010, må det bygges ut vindmøller med ca. 1 000 megawatt installert effekt. Det innebærer over 15 000 årsverk. Selv om en del av disse arbeidsplassene vil henge sammen med drift av vindmøllene, vil svært mange årsverk komme i installasjonsperioden, 2003-2008. Anslått effekt i 2003 er ca. 750 arbeidsplasser.

Opprydding av forurensa grunn og havbunn

- 150 mill til opprydding av forurenset grunn og havbunn gir ca. 100 arbeidsplasser.

Økt tempo på opprydding av forurensa grunn og havbunn gjennom statlige bidrag og forurensningslovens tvangsmidler, krever arbeidsinnsats. Vi ligger dårlig an i forhold til målet om å rydde de 100 verste tomtene i Norge innen 2005. Økte bevilgninger til dette i år med 150 mill. kroner vil få fart på prosessen.

Statens forurensningstilsyn har også ansvaret for å organisere oppryddingen av forurensede fjorder. Det er igangsatt kartlegging av de verste stedene i alle fylker og noen pilotprosjekter. Også dette arbeidet kan forseres. Dette kan innebære 100 nye arbeidsplasser i 2003. Det samlede investeringsnivået for teknologiutvikling, opprydding og rensing vil årlig være 1 mrd. kroner fram til 2005, deretter vil innsatsen øke til 2 mrd. kroner årlig til 2015. Dette vil være både statlige og private penger, der forurenser betaler.

Rundt 100 nye årsverk i 2003 vil kreves for å bruke 150 mill. kroner. Dette kan trappes opp til 500 engineering/entreprenørarbeidsplasser fram til 2005. I hele perioden 2003-2015 innebærer dette engineering/entreprenørarbeidsplasser og oppdrag for verftsindustrien.

Økt utvinningsgrad i Nordsjøen

- 50 mill. kroner til å forske på økt utvinningsgrad i Nordsjøen gir ca. 50 arbeidsplasser.

Økt utvinningsgrad i Nordsjøen kan ifølge Oljedirektoratet utløse verdiskapning på hele 473 mrd. kroner som generer lengre drift og mer verftsarbeid - og igjen flere arbeidsplasser. 500 mill. kroner på FoU for å øke utvinningsgraden i et spleiselag mellom staten og bransjen, med en 50/50 fordeling, er god ressursutnyttelse og krever ca. 250 årsverk over en 5-årsperiode. 50 mill. statlige kroner i 2003 vil gi 50 årsverk.

1 000 nye arbeidsplasser gjennom Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND)

- 550 mill. kroner til SND skal skape 1 000 nye arbeidsplasser.

Det første Samarbeidsregjeringen gjorde, var å kutte SND-budsjetter med nesten en halv mrd. kroner. Ved å gi SND de rammene de hadde i 2001, har SND sagt de kan demme opp den økte ledigheten ved å gi næringslivet hjelp til omstilling og samtidig skape eller sikre mange nye, varige og lønnsomme arbeidsplasser.

SND bør tas på ordet, og det foreslås derfor å sette av 550 mill. kroner ekstra til SND. I henhold til SNDs tall vil dette tilsvare omtrent 1 000 nye, lønnsomme arbeidsplasser i året.

Gjennomfør barnehagereformen

- Bygging av 12 000 nye barnehageplasser krever 1 200 årsverk.
- Drift av nye plasser krever 1 000 årsverk.

Barnehageplass til alle som ønsker det med en makspris på 1 500 kroner, krever kraftig utbygging i barnehagesektoren. I første omgang krever det inn-

sats fra bygg- og anleggsbransjen, og etter hvert trenger vi også barnehagepersonale. Denne reformen er allerede finansiert gjennom budsjettet, så utfordringen blir å få utbyggerne til å tro på reformen.

Etter planen skal det bygges ut 12 000 barnehageplasser i år. Staten har satt av 193 mill. kroner i stimuleringsstilskudd for å få fart på utbyggingen. Dette anslås til å dekke ca. halvparten av utbyggingskostnadene. Totalt vil derfor dette kreve ca. 1 200 årsverk i bygg- og anleggsbransjen med underleverandører.

Med en gjennomsnittlig bemanningsfaktor på 5 barn pr. voksen, samt at de nye plassene i snitt vil være i drift i 5 måneder, vil dette bety at vi trenger 1000 nye ansatte i barnehagene i år.

Mer effektiv drift av offentlig sektor

- Økt grunnbemanning i pleie- og omsorgssektoren gir 250 årsverk for 100 mill. kroner.

I dag spekulerer det offentlige i stillinger med lave brøker - og bryter arbeidsmiljøloven - for å spare penger. Arbeidstilsynets undersøkelser av norske sykehus viser at det er en klar sammenheng mellom et stort press på de ansatte, som fører til sykemeldinger og uføretrygging, og en lav grunnbemanning. Samtidig er det svært mange kvinner med erfaring fra helse- og omsorgsykker som er ledige, - de fleste av disse er ufaglærte.

Dette er en ufornuftig måte å drive offentlige tjenester på. For å spare penger på sikt vil forslagsstillerne øke grunnbemanninga på sykehus og pleiehjem, for å få en mer fornuftig bruk av ressurser og ikke minst mennesker. På sikt vil dette være selvfinansierende, men i første omgang trenger vi 100 mill. kroner for å få 250 nye stillinger.

Styrk skolen

- 200 IT-arbeidsplasser i skolene for 50 mill. kroner.
- 400 nye lærerstillinger for 100 mill. kroner.

Samtidig som mange IT-arbeidsplasser forsvinner, er det fortsatt behov for mer IT-kompetanse i norske skoler. En studie fra STEP-gruppen viser at det norske skoleverket på hele nittitallet var den store taperen i kampen om IT-kompetansen: Mens flere og flere med IT-utdanning ble uteksaminert, og mange private næringer økte både antall og andel ansatte med IT-kompetanse, var skolen den eneste sektoren som mistet IT-folk, både absolutt og relativt sett.

Det er en dårlig investering for framtiden når folk med IT-kompetanse er ledige, mens skoleelever trenger denne kompetansen. Derfor foreslås det å ansette 200 nye IT-lærere fra høsten 2003. Dette koster 50 mill. kroner.

Antall årsverk for lærere og undervisningspersonale har gått ned med 4 pst. fra skoleåret 1998/1999 til og med 2002/2003 (Grunnskolen Informasjons-

system (GSI). I samme periode har elevtallet økt med 7 pst.

Noe av reduksjonen i antall lærerstillinger skyldes avtalen som ble inngått mellom lærerorganisasjonene og staten om økte lærerlønninger, mot at lærerne fikk økt undervisningsplikt. Men i tillegg kommer de siste årenes budsjettkutt i kommunesektoren.

Det er ofte de unge og nyutdannede lærerne som må forlate skolen. Entusiastiske nye lærere, med oppdaterte pedagogiske kunnskaper, forsvinner fra skoleverket.

For å få til en skole der alle elever får en opplæring tilpasset sine forutsetninger og interesser trenger vi flere kvalifiserte lærere i skolen. Flere lærere gir mulighet for undervisning i mindre grupper og tettere oppfølging av elevene. Å sikre rekruttering av nyutdannede lærere, sikrer også skolene oppdaterte og engasjerte lærere, noe som er en forutsetning for å skape en spennende skole for elevene.

Det foreslås 100 mill. kroner til å ansette 400 flere lærere fra høsten 2003.

Tilskudd til flere ansatte i skolen og store deler av helse- og omsorgssektoren går via kommunene. For-

slagsstillerne ønsker ikke å øremerke større deler av kommunenes inntekter, men vil la disse pengene inngå i kommunenes frie inntekter. Det overlates til den enkelte kommune å avgjøre hvilken type arbeidskraft de har mest behov for.

INNDEKNING

Som en midlertidig ordning før behandlingen av Skaug-kommisjonens forslag om et nytt system for utbytteskatt, foreslås det å innføre 14 pst. skatt på aksjeutbytte med bunnfradrag på 10 000 kroner. Dette trekker inn 1,1 mrd. kroner fra de rikeste i landet, og gir rom for målrettede tiltak for å bekjempe arbeidsledighet.

Reduserte utgifter til arbeidsledighetstrygd som følge av denne planen, anslås til 900 mill. kroner.

Det foreslås i tillegg å bruke om lag 1 mrd. kroner utover dagens budsjettamme for å styrke kampen mot arbeidsledigheten. Dette er riktig i en situasjon der arbeidsledigheten er sterkt økende.

Oversikt over tiltakenes kostnader og effekt

Tiltak	Kostnad	Sysselsettings-effekt
Skolebygg.....	160	3000
Sosial boligbygging.....	100	900
Jernbane/kolletiv	860	500
Rassikring.....	250	150
Tiltaksplasser	250	2200
Enova	350	1000
Vindkraft		750
Forurensa grunn og havbunn.....	150	100
Økt utvinningsgrad i oljevirkosomheten.....	50	50
SND.....	550	1000
Barnehagereformen		2200
Høyere bemanning i offentlig sektor	100	250
IT i skolen	50	200
Flere lærere i skolen	100	400
Sum.....	2970	12700
<i>Inndekning.....</i>		
Skatt på aksjeutbytte	1100	
Reduserte trygdeutgifter.....	900	
Sum.....	2000	
Balanse.....	-970	

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber Regjeringen sette i verk strakstiltak mot arbeidsledighet innen 1. mai. 2003.
2. Stortinget ber Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett legge fram en nasjonal sysselsettingsplan som systematisk kobler uløste oppgaver i samfunnet mot ledige hender og hoder.

3. mars 2003

Vedlegg**Helt arbeidsledige fordelt på yrke ved utgangen av januar 2003**

Naturvitenskapelige yrker	4 654
Biologiske yrker	89
Biologiteknikere m.fl.	78
Ingeniører og teknikere	1 422
Sivilingeniører, sivilarkitekter og lignende	411
Systemutviklere og programmerere, dataingeniører- og teknikere	1 959
Andre naturvitenskapelige yrker	695
Helse, pleie og omsorg	7 404
Medisinske yrker (leger, tannleger, veterinærer, farmasøyter etc.)	100
Omsorgsarbeidere og hjelpepleiere	799
Sosionomer, barnevernspedagoger mm.	281
Sykepleiere, vernepleiere og jordmødre	435
Annet pleie og omsorgspersonale	5 789
Undervisningsarbeid	2 305
Førskolelærere	258
Grunnskolelærere	1 102
Annet undervisningspersonale	945
Administrativt og humanistisk arbeid	7 957
Administrative ledere og politikere	4 903
Saksbehandlere innen offentlig administrasjon og diverse akademiske yrker	1 876
Underholdning, religion og informasjon	1 178
Merkantile yrker	12 482
Funksjonærer innen administrasjon og forretningsfag og kontorarbeid	10 936
Kundeservicearbeid	1 546
Handelsarbeid	7 852
Butikkmedarbeidere (o.l.)	5 905
Annet salgsarbeid	1 947
Jordbruk, skogbruk og fiske	2 097
Transportsarbeid	2 972
Dekks- og maskinmannskap	407
Førere av budbiler og kollektive transportmidler og lignende	2 565
Bygge- og anleggsarbeid	9 346
Rørleggere	463
Tømrere og snekkere	2 127
Vei- og anleggsarbeidere	599
Annet bygge- og anleggsarbeid inkludert hjelpearbeid	6 157
Industriarbeid	15 848
Elektrikere, elektronikere o.l.	1 126
Mekanikere	1 357
Næringsmiddelarbeid	512
Prosess- og maskinoperatører	6 452
Støpere, sveisere, platearbeidere o.l.	2 240
Andre håndverkere og hjelpearbeid innenfor industrien	4 161
Servicearbeid	12 517
Diverse servicearbeid/hjelpearbeid uten krav til utdanning	2 493

Frisører, kosmetologer o.l., mannekenger og andre modeller	393
Husholdnings- og restaurantarbeid mm.	3 248
Rengjøringspersonale o.l.	4 108
Annet servicearbeid	2 275
Andre yrker	1 872
Uoppgitt/Ingen yrkesbakgrunn	8 748
<u>I alt</u>	<u>96 054</u>